

จดหมายข่าว

เพื่อการเตือนภัย ด้านมาตรฐาน

ภายใต้โครงการสร้างระบบข้อมูล และองค์ความรู้ด้านมาตรฐาน
ระบบการจัดการและการเตือนภัย

แผนปฏิบัติการ เพื่อลดภาวะโลกร้อนของฮ่องกง

ปีที่ 7 ฉบับที่ 60 เดือนมกราคม 2560

อนุสัญญาหมีนามาตะว่าด้วยปรอท เพื่อควบคุมการบริหารจัดการ
ปรอทไม่ให้ปนเปื้อนสิ่งแวดล้อม
มาตรฐานใหม่สำหรับองค์กรด้านการศึกษา
ออสเตรเลียก้าวไกลเข้าไปอีกขั้นหนึ่งในการห้ามใช้ถุงพลาสติก

ISSN 2228-9925

จดหมายข่าวเพื่อการเตือนภัยด้านมาตรฐาน

ภายใต้โครงการสร้างระบบข้อมูล และองค์ความรู้ด้านมาตรฐานระบบการจัดการและการเตือนภัย

ปีที่ 7 ฉบับที่ 60 เดือนเมษายน 2560

Management System Certification Institute (Thailand): MASCI
1025, 2nd 11th 18th Floor, Yakult Building,
Phaholyothin Road, Samsen Nai, Phayathai, Bangkok
10400, Thailand
Tel. (+662) 617-1727-36 Fax. (+662) 617-1708
www.masci.or.th

กอง บก. ขอกล่าวสวัสดิ์ท่านผู้อ่าน “จดหมายข่าวเพื่อการเตือนภัยด้านมาตรฐาน” สำหรับบทความที่น่าสนใจประจำเดือนเมษายน 2560 ทีมงาน Intelligence Unit ได้สรุปบทความเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการเพื่อลดภาวะโลกร้อนของฮ่องกง อนุสัญญา มีนามาว่าด้วยปรอท เพื่อควบคุมการบริหารจัดการปรอทไม่ให้ปนเปื้อนสิ่งแวดล้อม Standard Warning มาตรฐานใหม่สำหรับองค์กรด้านการศึกษาและบทความเกี่ยวกับออสเตรเลียก้าวไกลเข้าไปอีกขั้นหนึ่งในการห้ามใช้ถุงพลาสติก

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณดำเนินการโครงการสร้างระบบข้อมูลและองค์ความรู้ ด้านมาตรฐานระบบการจัดการ และการเตือนภัย หรือ Intelligence Unit
กอง บก.

แผนปฏิบัติการ การเพื่อลด ภาวะโลกร้อน ของฮ่องกง

ฮ่องกงได้ออกแผนปฏิบัติการเพื่อลดภาวะโลกร้อน (Climate Action Plan 2030) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก carbon intensity ลง 65-70% จากปี 2005 ภายในปี 2030 ซึ่งเทียบเท่าการลด carbon footprint ของชาวฮ่องกงลง จาก 6.2 ตัน/คน/ปี ในปี 2014 เหลือ 3.3-3.8 ตัน/คน/ปี ในปี 2030

สาระสำคัญของแผนที่น่าสนใจ ได้แก่

1. ยุติการใช้โรงไฟฟ้าจากถ่านหินภายในปี 2030 - ปัจจุบันก๊าซเรือนกระจก 70% ของฮ่องกงมาจากการผลิตไฟฟ้า ซึ่งส่วนใหญ่มาจากโรงไฟฟ้าถ่านหิน โดยฮ่องกงจะหันไปผลิตไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติและพลังงานหมุนเวียน เช่น พลังแสงแดด และของเสีย
2. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานของอาคาร - อาคารในฮ่องกงใช้ไฟฟ้า 90% ของไฟฟ้าที่ผลิตได้ และปล่อยก๊าซเรือนกระจก 60% ของประเทศ ซึ่งฮ่องกงจะส่งเสริมให้อาคารพาณิชย์ต่างๆได้มาตรฐานสีเขียว เช่น LEED (Leadership in Energy and Environmental De-

sign) และ BEAM (Building Environmental Assessment Method)

3. คมนาคมขนส่งแบบคาร์บอนต่ำ - แม้ว่าการคมนาคมส่วนใหญ่ในฮ่องกงจะเป็นบริการขนส่งแบบสาธารณะ แต่สาขาคมนาคมขนส่งก็ยังปล่อยก๊าซเรือนกระจกถึง 16% ของประเทศ ฮ่องกงจึงจะปรับการคมนาคมขนส่งเป็นแบบคาร์บอนต่ำ รวมถึงส่งเสริมการเดินทางและการใช้จักรยานในการเดินทางให้มากขึ้น

(ดูรายละเอียดที่ <https://www.climate.gov.hk/files/report/en/Report.pdf> <http://www.cp-enews.com/news/details/cpworld/1276>)

อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท เพื่อควบคุมการ บริหารจัดการปรอทไม่ให้ปนเปื้อนสิ่งแวดล้อม

ในปี 2556 สหประชาชาติได้ยกระดับร่างมาตรฐานทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการปรอทเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศ และเรียกว่าอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท (The Minamata Convention on Mercury) ซึ่งปัจจุบันมี 35 ประเทศที่ให้สัตยาบันแล้ว และอนุสัญญานี้จะมีผลบังคับใช้เมื่อมี 50 ประเทศให้การรับรองแล้ว

สำนักเลขาธิการอนุสัญญามินามาตะฯ คาดว่าอนุสัญญาฯ จะมีผลใช้ บังคับในปี พ.ศ. 2560 และอาจกำหนดให้การประชุมรัฐภาคีสถียแรก ภายในหนึ่งปี เมื่ออนุสัญญาฯ มีผลใช้บังคับ หรืออาจจะมีการประชุมรัฐภาคีสถียแรก ในเดือนกันยายน 2560 ณ สมาพันธรัฐสวิส

มินามาตะเป็นชื่ออ่าวแห่งหนึ่งของเกาะคิวชูในญี่ปุ่น ซึ่งเมื่อกว่า 60 ปีก่อนชาวเมืองมินามาตะมีอาการเหมือนคนป่วยสมองอักเสบ และพบว่าเกิดจากสารปรอทที่ปนเปื้อนในน้ำเสียจากโรงงานผลิตสารเคมีแห่งหนึ่ง จากนั้นจึงมีการเรียกโรคที่เกิดขึ้นจากการได้รับสารปรอทว่าโรคมินามาตะ

สาระสำคัญของอนุสัญญาฯ นี้ คือ การจัดทำแผนจัดการระดับชาติเพื่อควบคุมการปล่อยปรอทสู่แหล่งน้ำและดิน การเก็บกักปรอทอย่างเป็นมิตร

ต่อสิ่งแวดล้อม และการจัดการพื้นที่ที่ปนเปื้อนปรอท เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม

ในส่วนของประเทศไทย (ซึ่งขณะนี้ยังไม่ได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาฯ) ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท โดยมีโครงสร้าง ดังนี้

- ประธาน : ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- องค์กรประกอบ: ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 21 หน่วยงาน และผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน
- หน่วยประสานงานกลางและเลขานุการ: กรมควบคุมมลพิษ

หน้าที่ของคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาและให้ความเห็นในการกำหนดนโยบาย มาตรการ และแนวทางในการจัดการปรอท (เช่น ห้ามทำเหมืองปรอท การจัดการกล้มปรอท การลดและจำกัดปริมาณปรอท) และเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญาฯ

ทั้งนี้ หากประเทศไทยร่วมให้สัตยาบันในอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท และอนุสัญญามีผลบังคับใช้ จะส่งผลให้ประเทศไทยต้องปฏิบัติ

ตามเงื่อนไขและข้อกำหนดของอนุสัญญา ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ จะต้องมีการดำเนินการและกำหนดมาตรการต่างๆ ออกมาเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท ซึ่งน่าจะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องให้ต้องดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ประกอบการควรติดตามความเคลื่อนไหวและสถานะของอนุสัญญามินามาตะฯ อย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับมาตรการที่จะออกมาในอนาคต

ที่มา:

- อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท โดย กรมควบคุมมลพิษ
- ความเป็นมาของ “อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท” โดย นายสุเมธา วิเชียรเพชร, กรมควบคุมมลพิษ http://www.pcd.go.th/Info_serv/File/19-01-60-1.pdf
- <http://www.diw.go.th/hawk/news/Minamata.pdf>
- <http://www.cp-enews.com/news/details/cpworld/1252>

Standard Warning

มาตรฐาน

ใหม่สำหรับ

องค์กรด้าน

การศึกษา

ISO อยู่ระหว่างการพัฒนามาตรฐานระบบคุณภาพสำหรับองค์กรด้านการศึกษา – ISO 21000 Educational organizations – Management systems for educational organizations – Requirements with guidance for use หรือ EOMS

มาตรฐาน ISO 21000 ประยุกต์ตาม ISO 9001: 2015 ซึ่งเป็นระบบคุณภาพพื้นฐาน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้องค์กรด้านศึกษานำไปประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุงกระบวนการและตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้ใช้บริการ

มาตรฐานนี้จะช่วยให้องค์กรผู้ให้บริการด้านการศึกษาจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพันธกิจ และวิสัยทัศน์ และมีการเรียนรู้ส่วนบุคคล (personalized learning) มากขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและยังช่วยในการปรับปรุงกระบวนการและระบบเวลาที่เหมาะสมกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สถานะล่าสุดของมาตรฐานนี้ คือ DIS 21000 ซึ่งน่าจะพัฒนาและประกาศใช้ช่วงต้นปี 2018 โดยโครงสร้างของมาตรฐานมีดังนี้

0 บทนำ

1 ขอบข่าย

2 เอกสารอ้างอิง

3 คำศัพท์ และคำนิยาม

4 บริบทองค์กร กล่าวถึง การทำความเข้าใจองค์กรและบริบท และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการกำหนดขอบข่ายของระบบการจัดการคุณภาพขององค์กรด้านการศึกษา (EOMS)

5 ผู้นำ กล่าวถึง ภาวะผู้นำและความมุ่งมั่นที่มุ่งเน้นไปที่ผู้เรียนและผู้รับประโยชน์อื่นๆ นโยบายขององค์กรและการสื่อสารนโยบาย และบทบาท ความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่ขององค์กร

Intelligence Team

6 การวางแผน กล่าวถึง การดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาค่าความเสี่ยงและโอกาสต่างๆ การกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรและการวางแผนเพื่อให้บรรลุผล และการวางแผนสำหรับการเปลี่ยนแปลง

7 การสนับสนุน กล่าวถึง การสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงาน เช่น ทรัพยากรบุคคล สิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อมในการดำเนินการ ทรัพยากรในการติดตามและวัดผล องค์ความรู้ขององค์กร เป็นต้น รวมทั้งการสนับสนุนความสามารถความตระหนักของบุคลากร และการสื่อสารในและนอกองค์กร

8 การดำเนินการ กล่าวถึง การวางแผนและควบคุมการดำเนินการ ข้อกำหนดสำหรับผลิตภัณฑ์และบริการ การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ การนำไปปฏิบัติ เมื่อใช้การบริการ การควบคุมกระบวนการ ผลิตภัณฑ์และบริการจากภายนอก การตรวจสอบย้อนกลับและการเก็บรักษา การคุ้มครองและความโปร่งใสของข้อมูลผู้เรียน และทรัพย์สินของผู้มีส่วนได้เสีย

9 การประเมินผลการปฏิบัติการ กล่าวถึง การติดตาม วัดผล วิเคราะห์ และประเมินผล การตรวจประเมินภายใน และการทบทวนของฝ่ายบริหาร

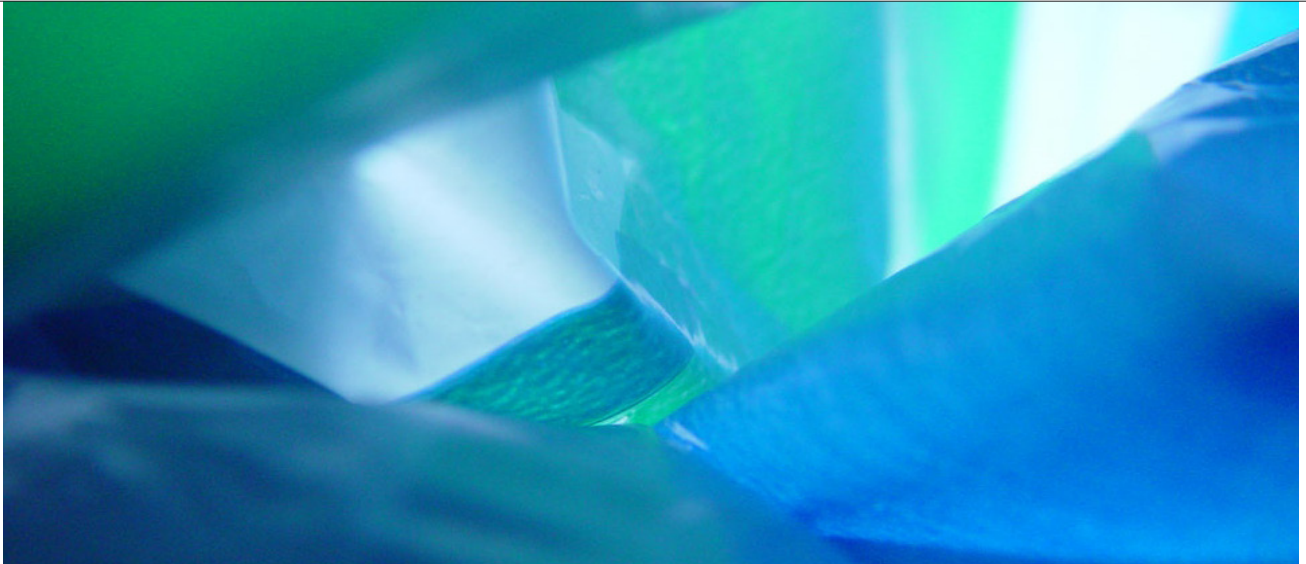
ทั้งนี้ องค์กรที่ให้บริการด้านการศึกษา เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัย โรงเรียนทวิศึกษา โรงเรียนสอนอาชีพ และการสอนหลักสูตรอื่นๆ สามารถนำมาตราฐานนี้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างระบบบริหารงานคุณภาพขององค์กร อีกทั้งยังสามารถปรับปรุงบริการให้สอดคล้องกับความต้องการผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น

ที่มา:

- <https://www.iso.org/news/Ref2174.html>
- <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:21001:dis:ed-1:v1:en>

International
Organization for
Standardization

ออสเตรเลียก้าว ไกลเข้าอีกขั้นหนึ่ง ในการห้ามใช้ถุง พลาสติก

ออสเตรเลียก้าวไกลเข้าไปอีกขั้นหนึ่งในการห้ามใช้ถุงโพลีเอทิลีนความหนาแน่นสูงที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง หลังการประชุมของรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับรัฐบาลกลางและระดับรัฐของออสเตรเลีย แดลงการณ์ที่ออกมาหลังการประชุม ระบุว่า ชาวออสเตรเลียบริโภคถุงพลาสติกเป็นพันๆ ล้านใบในแต่ละปี และขยะพลาสติกมีผลกระทบต่อชีวิตสัตว์ทะเลรอบๆ ชายฝั่งออสเตรเลีย

หลายรัฐและมณฑล ได้แก่ รัฐออสเตรเลียใต้ รัฐวิกตอเรีย นินแดนตอนเหนือ และเขตเมืองหลวงของออสเตรเลีย ก็ได้มีการห้ามใช้ถุงดังกล่าวบ้างแล้ว พรรคการเมืองหลักสองพรรคในรัฐควีนสแลนด์ ซึ่งมีประชากรมากที่สุดเป็นอันดับสามของออสเตรเลีย ได้มุ่งมั่นที่จะห้ามการใช้ถุงดังกล่าวภายในปี 2018 รัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมสนับสนุนการห้ามใช้ถุงดังกล่าวตามที่เสนอในรัฐควีนสแลนด์ และสนับสนุนงานที่รัฐวิกตอเรียและนิวเซาท์เวลส์กำลังทำอยู่ ซึ่งเป็นสองรัฐที่มีประชากรมากที่สุด รวมทั้งงานที่รัฐนิวเซาท์เวลส์กำลังศึกษาผลกระทบของถุงพลาสติกที่ย่อยสลายได้ทางชีวภาพในสิ่งแวดล้อม

สมาคม Australian Marine Conservation Society (AMCS) ซึ่งเป็นสมาคมการกุศลที่ระดมเงินทุนเพื่อปกป้องสิ่งมีชีวิตในทะเล ยินดีกับข่าวของข้อเสนอของรัฐควีนสแลนด์ ซึ่งเป็นบ้านของแนวปะการัง Great Barrier Reef และระบุว่ามลภาวะจากพลาสติกเดินทางจากบกไปทะเลได้ง่าย เพียงปลิวจากถังขยะ ลงสู่น้ำทิ้ง และไหลออกสู่ทะเลในที่สุด เมื่ออยู่ในทะเลหรือมหาสมุทร ถุงที่ย่อยสลายได้จะค่อยๆ แตกออกเป็นชิ้นส่วน

เล็กๆ และถูกกินโดยสัตว์ที่อยู่ด้านล่างของห่วงโซ่อาหารของมนุษย์ ส่วนพลาสติกชิ้นใหญ่ที่ลอยอยู่ในมหาสมุทร จะถูกสัตว์ทะเล เช่น เต่าทะเลสีเขียวกินเพราะคิดว่าเป็นอาหาร แต่อาจทำให้สัตว์ทะเลติดคอตาย หรืออดอาหารตาย

ผู้แทน Boomerang Alliance ซึ่งเป็นองค์กรของกลุ่มปกป้องสิ่งแวดล้อม ตำนานว่ารัฐนิวเซาท์เวลส์และวิกตอเรียต่างก็มีวาทะพุด ในขณะที่ยังเป็นพันๆ ล้านใบถูกทิ้งเป็นขยะในรัฐทั้งสอง ตั้งแต่รัฐบาลประกาศจะลงมือดำเนินการตั้งแต่ปี 2007 ทั้งนี้ องค์กรดังกล่าวเรียกร้องให้รัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมสั่งห้ามใช้ถุงทุกชนิดที่มีความหนา 70 ไมครอนและออกมาตรการที่มุ่งการใช้ถุงข้อปึงที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้ โดยห้ามการใช้ถุงหิ้วทำจากโพลีเอทิลีนความหนาแน่นสูงที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง และไม่เว้นแม้แต่ถุงทำจากโพลีเอทิลีนความหนาแน่นต่ำ

อนึ่ง รายงานของวุฒิสภาออสเตรเลียที่ออกมาเมื่อเดือนเมษายน ที่ผ่านมานี้ เสนอให้ห้ามใช้ถุงพลาสติกน้ำหนักเบาใช้ครั้งเดียวทิ้งในทุกรัฐและมณฑล ภายในปี 2020

ที่มา:
<http://plastic.oie.go.th/ReadArticle.aspx?id=16984>